

U S T A W A

z dnia 2022 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej – kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, o których mowa w art. 55 ust. 1 oraz osób, o których mowa w 55a ust. 1, przy czym osoby korzystające z usług wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej liczone są jako 0,5 z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc z uwzględnieniem miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców i osób w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;”;

2) użyte w art. 17 w ust. 1 w pkt 12, w art. 19 w pkt 11, w art. 36 w pkt 2 lit. n i q, w art. 88 w ust. 1 w pkt 3, w art. 90 w ust. 2 i 3, w art. 93 w ust. 1 pkt 1 lit. c oraz w art. 97 ust. 1 i 5 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „mieszkanie chronione” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „mieszkanie treningowe lub wspomagane”;

3) w art. 17 w ust. 2:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich;”;

b) po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawę z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140.

- „3b) przyznawanie i realizacja usługi wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;”;
- 4) w art. 19 po pkt 10 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;”;
- 5) w art. 22 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, mieszkań treningowych i wspomaganych, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, miejsc udzielania tymczasowego schronienia oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa;”;
- 6) w art. 36 w pkt 2 lit. o otrzymuje brzmienie:
„o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego;”;
- 7) w art. 50:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich.”;
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Usługi sąsiedzkie mogą obejmować pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, prostą podstawową opiekę higieniczną, nieskomplikowane czynności pielęgnacyjne oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.”;
- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:
„4a. Osobą wykonującą usługi sąsiedzkie może być osoba, która:
- 1) jest pełnoletnia;
 - 2) nie jest małżonkiem, członkiem rodziny, krewnym w linii prostej oraz rodzeństwem osoby, na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie;
 - 3) jest zdolna do świadczenia usług sąsiedzkich pod względem psychofizycznym i zdrowotnym;
 - 4) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której świadczona są usługi sąsiedzkie;
 - 5) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;

6) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której świadczone są usługi sąsiedzkie.

4b. Organizacja szkoleń, o których mowa w ust. 4a pkt 5, dla osób wykonujących usługi sąsiedzkie, należy do organizatora usług.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe kryteria przyznania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich, sposób kontroli świadczenia i rozliczania wykonywanych usług sąsiedzkich, a także zasady sprawowania nadzoru nad świadczonymi usługami.

6b. Rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę.”;

8) w art. 51b po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku ubiegania się o świadczenia, o których mowa w ust. 2, a także przy sporządzaniu aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego, w przypadku korzystania z tych świadczeń, nie ustala się sytuacji dochodowej i majątkowej.”;

9) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. 1. Osobie pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę, potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, okręgowy ośrodek wychowawczy, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, może być przyznane wsparcie w mieszkaniu treningowym lub wspomagany.

2. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, są formą pomocy społecznej przygotowującą, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspierającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

3. Mieszkania, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, organizację pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej.

4. W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

5. W mieszkaniu wspomagany świadczy się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

6. Mieszkanie wspomagane przeznaczone jest dla:

1) osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;

2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

7. Pobyt i usługi w mieszkaniu treningowym przyznawane są na czas określony.

8. Pobyt i usługi w mieszkaniu wspomagany mogą zostać przyznane na czas określony, a w przypadku osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, mogą zostać przyznane na czas nieokreślony.

9. Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany jest decyzja, wydawana po dokonaniu ustaleń pomiędzy podmiotem kierującym do tej formy pomocy, podmiotem prowadzącym mieszkanie treningowe lub wspomagane oraz osobą ubiegającą się o pobyt w tym mieszkaniu lub jej przedstawicielem ustawowym, zwanych dalej: „kontraktem mieszkaniowym”.

10. Kontrakt mieszkaniowy zawiera:

1) cel pobytu;

2) okres pobytu;

3) rodzaj i zakres świadczonego wsparcia;

4) ustaloną odpłatność osoby korzystającej ze wsparcia;

5) poziom partycypacji w kosztach udzielonego wsparcia przez jednostkę kierującą do tej formy pomocy, jeśli nie jest to jednocześnie jednostka prowadząca mieszkanie treningowe lub wspomagane lub zlecająca ich prowadzenie;

6) sposób zgłaszania planowanej nieobecności w mieszkaniu treningowym lub wspomagany;

7) zobowiązanie się osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu do przestrzegania regulaminu pobytu w mieszkaniu treningowym lub wspomagany;

8) wskazanie zasad i sposobu realizacji programu usamodzielniania osoby korzystającej ze wsparcia;

9) wskazanie skutków naruszeń kontraktu mieszkaniowego.

11. Kwalifikacja osoby ubiegającej się o pobyt w mieszkaniu treningowym lub wspomagany odbywa się na podstawie dokumentów potwierdzających spełnianie przesłanek, o których mowa w ust. 1. Rodzinny wywiad środowiskowy nie przeprowadza się.

12. Wsparcie świadczone w mieszkaniu treningowym lub wspomagany nie stanowi zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób lub rodzin.

13. Korzystanie ze wsparcia w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, prowadzonym przez podmioty inne niż gmina, powiat lub na ich zlecenie, odbywa się na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą korzystającą z pobytu lub jej przedstawicielem ustawowym. W tym przypadku nie stosuje się ust. 7–10.

14. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia mieszkania prowadzi rejestr mieszkań treningowych i wspomaganych prowadzonych przez gminę i powiat lub na ich zlecenie.

15. Rejestr zawiera:

1) adres, formę i nazwę mieszkania treningowego lub wspomagane, pod którą jest ono prowadzone;

2) dane identyfikacyjne podmiotu prowadzącego mieszkanie, w tym:

a) nazwę i adres siedziby podmiotu prowadzącego mieszkanie,

b) formę organizacyjno-prawną podmiotu prowadzącego mieszkanie;

3) liczbę miejsc w mieszkaniu;

4) w przypadku mieszkania, które gmina lub powiat prowadzi dla innej gminy lub powiatu na podstawie zawartego porozumienia, dane identyfikujące gminę lub powiat,

z którymi zawarto porozumienie, oraz liczbę miejsc w mieszkaniu, których dotyczy porozumienie.

16. Zgłoszenia do rejestru dokonuje podmiot prowadzący mieszkanie treningowe lub wspomagane.

17. Podmiot prowadzący mieszkanie treningowe lub wspomagane zgłasza wojewodzie wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

18. Wojewoda na bieżąco aktualizuje zgłoszone dane w rejestrze.

19. Rejestr jest jawny. Dane z rejestru udostępnia się na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

20. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) minimalne standardy i zakres usług świadczonych w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,

2) minimalne standardy pomieszczeń w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

– kierując się potrzebą zapewnienia właściwych usług i pomocy oraz uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne osób kierowanych do mieszkania treningowego lub wspomagane.”;

10) po art. 55 dodaje się art. 55a–55c w brzmieniu:

„Art. 55a 1. Dom pomocy społecznej, o którym mowa w art. 56 pkt 1–4 i 6, może świadczyć usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej, osobom pełnoletnim wymagającym wsparcia z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie będącymi mieszkańcami domu, o których mowa w art. 55 ust. 1.

2. Usługi wsparcia krótkoterminowego mogą być przyznane osobie, która ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność, wymaga doraźnej pomocy w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej, ze względu na czasowe ograniczenie możliwości zapewnienia właściwego wsparcia w miejscu zamieszkania przez osoby na co dzień sprawujące opiekę nad tą osobą.

3. Rodzaj i zakres usług wsparcia krótkoterminowego jest uzależniony od sytuacji osoby wymagającej wsparcia oraz jej indywidualnych potrzeb.

4. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie pobytu całodobowego obejmują m.in. czasowy pobyt całodobowy, opiekę, pielęgnację, wyżywienie i ewentualnie inne dodatkowe usługi świadczone przez dom pomocy społecznej dostosowane do potrzeb oraz stanu zdrowia osoby korzystającej ze wsparcia.

5. Usługi wsparcia krótkoterminowego realizowane w formie dziennej obejmują świadczenia, o których mowa w ust. 4, z wyłączeniem pobytu całodobowego.

Art. 55b. 1. Usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego mogą być przyznane na czas określony nie dłuższy niż 30 dni w roku, z możliwością przedłużenia pobytu, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, nie dłużej niż o kolejne 30 dni.

2. Usługi wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej mogą być przyznane w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny dziennie i nie większym niż 12 godzin dziennie, nie dłużej niż 30 dni w roku, z możliwością przedłużenia wsparcia, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, nie dłużej niż o kolejne 30 dni.

3. Osoba może korzystać z usług wsparcia krótkoterminowego w danym roku zarówno w formie pobytu całodobowego, jak i w formie dziennej, jednak łącznie dla obydwu form nie dłużej niż 60 dni w roku kalendarzowym.

4. Wniosek o przyznanie pomocy w formie usług wsparcia krótkoterminowego składa się w ośrodku pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby wymagającej wsparcia.

5. Do wniosku dołącza się oświadczenie o sytuacji osobistej i dochodowej, dokumenty umożliwiające stwierdzenie okoliczności, o których mowa w art. 55a ust. 2, oraz wskazujące na rodzaj i zakres wsparcia, którego wymaga osoba ubiegająca się o usługi wsparcia krótkoterminowego.

6. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zawiera w nim klauzulę o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

7. W postępowaniu o przyznanie prawa do usług wsparcia krótkoterminowego, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym treści oświadczenia, o którym mowa w ust. 5.

8. Ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych, o których mowa w ust. 4, może wydać decyzję przyznającą prawo do usług wsparcia krótkoterminowego i ustalającą odpłatność za świadczenie usług po dokonaniu uzgodnień z konkretnym domem pomocy społecznej prowadzonym przez gminę, powiat lub na ich zlecenie, który będzie realizował usługę.

9. W sytuacji kiedy osoba deklaruje ponoszenie pełnej odpłatności za usługi wsparcia krótkoterminowego, sytuacji dochodowej nie ustala się.

10. Decyzja przyznająca prawo do usług wsparcia krótkoterminowego określa wymiar i zakres usług, miejsce ich świadczenia oraz okres na jaki usługi zostały przyznane.

11. Do świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego nie stosuje się art. 58–64b oraz art. 65 ust. 2.

Art. 55c. 1. Dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych z udziałem mieszkańców domu.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera zgłoszenia o zdarzeniach nadzwyczajnych z udziałem mieszkańców domu, w szczególności o:

- 1) wypadkach;
- 2) samouszkodzeniach;
- 3) obrażeniach ciała;
- 4) pozostałych zdarzeniach związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia mieszkańców domu.

3. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych, podejmowania działań następnych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych powinna umożliwiać uzyskanie dostępu do informacji nieupoważnionym osobom oraz zapewniać ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia.

4. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następnych oraz przetwarzania danych osobowych, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie dyrektora lub kierownika domu pomocy społecznej. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy.

5. Informacje, o których mowa w ust. 2, oraz informacje o podjętych działaniach następnych dyrektor lub kierownik domu pomocy społecznej przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), staroście jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej dom pomocy społecznej lub zlecającej jego prowadzenie lub w przypadku regionalnych domów pomocy społecznej – marszałkowi województwa, nie rzadziej niż raz na kwartał.

6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa) lub starosta po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 5, niezwłocznie weryfikuje przekazane informacje, w celu analizy i oceny zasadności podjętych działań następnych.

7. Wójt (burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa) lub starosta przekazuje wojewodzie informację zbiorczą o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następnych, nie rzadziej niż raz na kwartał.

8. Informacja zbiorcza o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następnych, przekazywana jest przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, nie rzadziej niż raz na kwartał, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4.”;

11) w art. 57:

a) w ust. 3a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nazwę podmiotu, jego siedzibę i adres, nr telefonu, a w przypadku osoby fizycznej także dane osobowe (imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu, numer PESEL, o ile osoba taki posiada);”;

b) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Pierwsze zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej wydaje się na czas określony – 1 rok. Następne zezwolenie wydaje się na czas nieokreślony, chyba, że złożono wniosek o wydanie zezwolenia na czas określony, z zastrzeżeniem art. 57b.

6. Wojewoda prowadzi rejestr domów pomocy społecznej. Rejestr jest jawny, na bieżąco aktualizowany i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.”;

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Rejestr domów pomocy społecznej, o którym mowa ust. 6, zawiera:

- 1) nazwę, adres i nr telefonu;
- 2) typ domu pomocy społecznej;

- 3) nazwę podmiotu prowadzącego lub imię i nazwisko osoby prowadzącej;
 - 4) liczbę miejsc przeznaczonych dla mieszkańców domu;
 - 5) czas, na jaki zostało wydane zezwolenie;
 - 6) numer decyzji i datę wydania zezwolenia;
 - 7) informację o świadczeniu przez dom usług wsparcia krótkoterminowego, o których mowa w art. 55a ust. 1;
 - 8) informację czy dom wykonuje działalność leczniczą.”;
- 12) po art. 57a dodaje się art. 57b w brzmieniu:
- „Art. 57b. Podmiotowi, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn, o których mowa w art. 57a ust. 1, w przypadku wystąpienia po raz kolejny z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, zezwolenie wydaje się na czas określony – 1 roku.”;
- 13) w art. 65:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do domów prowadzonych przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2–4, jeżeli nie są one prowadzone na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego, nie stosuje się art. 55b, art. 55c ust. 5–8 oraz art. 59–64.”,
 - b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Informacje, o których mowa w art. 55c ust. 2, podmioty prowadzące domy pomocy społecznej, o których mowa w ust. 1, przekazują wojewodzie nie rzadziej niż raz na kwartał.”;
- 14) w art. 67:
- a) po ust 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Pierwsze zezwolenie na prowadzenie placówki, o której mowa w ust. 1, wydaje się na czas określony – 1 roku. Następne zezwolenie wydaje się na czas nieokreślony, chyba, że złożono wniosek o wydanie zezwolenia na czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3d.”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wojewoda prowadzi rejestr placówek, o których mowa w ust. 1. Rejestr jest jawny, na bieżąco aktualizowany i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego. Rejestr zawiera:

 - 1) nazwę, adres i nr telefonu placówki;

2) nazwę podmiotu prowadzącego lub imię i nazwisko osoby prowadzącej placówkę;

3) przeznaczenie placówki;

4) liczbę miejsc przeznaczonych dla mieszkańców placówki;

5) czas, na jaki zostało wydane zezwolenie;

6) numer decyzji i datę wydania zezwolenia.”,

c) po ust. 3c dodaje ust. 3d w brzmieniu:

„3d. Podmiotowi, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn, o których mowa w ust. 3a, w przypadku wystąpienia po raz kolejny z wnioskiem o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki, zezwolenie wydaje się na czas określony – 1 roku.”;

15) w art. 68a w pkt 3 po lit. b dodaje się lit. c i d w brzmieniu:

„c) numerów alarmowych,

d) danych teleadresowych organów, instytucji i organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych, w szczególności:

– Rzecznika Praw Obywatelskich,

– Rzecznika Praw Pacjenta,

– Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego,

– właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego,

– właściwego ze względu na miejsce położenia placówki urzędu gminy,

– prokuratury rejonowej,

– sądu opiekuńczego;”;

16) dodaje się art. 68aa w brzmieniu:

„Art. 68aa. 1. Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych z udziałem osób przebywających w placówce.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać zgłoszenia o zdarzeniach nadzwyczajnych z udziałem osób przebywających w placówce, w szczególności:

1) wypadków;

2) samouszkodzeń;

3) obrażeń ciała;

4) pozostałych zdarzeń związanych z zagrożeniem życia lub zdrowia tych osób.

3. Organizacja przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych, podejmowania działań następnych oraz związanego z tym przetwarzania danych osobowych powinna uniemożliwiać uzyskanie dostępu do informacji nieupoważnionym osobom oraz zapewniać ochronę poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia.

4. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń, podejmowania działań następnych oraz przetwarzania danych osobowych, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie podmiotu prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy.

5. Informacje, o których mowa w ust. 2, oraz o podjętych działaniach następnych podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przekazuje wojewodzie nie rzadziej niż raz na kwartał.

6. Informacja zbiorcza o zgłoszeniach o zdarzeniach nadzwyczajnych i podjętych działaniach następnych, przekazywana jest przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, nie rzadziej niż raz na kwartał, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4.”;

17) po art. 97 dodaje się art. 97a w brzmieniu:

„Art. 97a 1. W przypadku prowadzenia przez dom pomocy społecznej usług wsparcia krótkoterminowego, rada gminy lub rada powiatu prowadząca lub zlecająca prowadzenie domu pomocy społecznej określa, w drodze uchwały, wysokość opłat za godzinę usługi w przypadku usługi wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej oraz za dzień pobytu w przypadku usługi wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie pobytu całodobowego, przy czym wysokość opłat za usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego za dzień pobytu nie może być niższa niż 1/30 ogłoszonego średniomiesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w tym domu pomocy społecznej.

2. Usługi wsparcia krótkoterminowego są odpłatne do wysokości opłat, o których mowa w ust. 1. Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.

3. Różnicę między ustaloną odpłatnością osoby, a odpłatnością za usługi wsparcia krótkoterminowego, o których mowa w ust. 2, ponosi gmina, która przyznała osobie usługi wsparcia krótkoterminowego.”;

18) w art. 100 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w celu udzielenia świadczeń, o których mowa w art. 106 ust. 2, oraz w celu świadczenia usług w ośrodkach wsparcia, rodzinnych domach pomocy, mieszkaniach treningowych i wspomaganych oraz domach pomocy społecznej, wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2), następuje przez zamieszczenie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, w widocznym miejscu w budynku, w którym udzielane są świadczenia lub świadczone usługi.”;

19) w art. 107:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządza się, mimo braku zmiany danych, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – nie rzadziej niż co 12 miesięcy.”;

b) w ust. 5b pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierające informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, kosztów uzyskania przychodu, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe”;

20) w art. 110 po ust. 11 dodaje się ust. 11a w brzmieniu:

„11a. Do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, o której mowa w ust. 11, wlicza się wszystkie rodziny i osoby, którym w danym roku kalendarzowym co najmniej raz udzielono świadczenia w formie pracy socjalnej.”;

21) w art. 121 po ust. 2b dodaje się ust. 2ba w brzmieniu:

„2ba. Każde zdarzenie z użyciem przemocy wobec pracownika socjalnego jest rejestrowane w ciągu 3 dni od zaistnienia, w rejestrze centralnym, o którym mowa w art. 23 ust. 4a.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.³⁾) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2 i 3, przy czym na wynagrodzenia i dodatki do wynagrodzenia dla osób realizujących zadanie gmina przeznacza nie mniej niż 80% otrzymanej dotacji.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1725, 1747, 1768 i 1964) w art. 207 po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do beneficjentów programu finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus przeznaczonego na zwalczanie deprivacji materialnej, o których mowa w art. 134o ust.1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.”.

Art. 4. 1. Podmioty prowadzące mieszkania chronione obowiązane są do przekształcenia tych mieszkań w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mieszkania chronione, które przekształciły je w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane dostosują te mieszkania do wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 53 ust. 20 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Decyzje o skierowaniu osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do czasu w nich wskazanego, nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do postępowań o skierowanie osoby do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526, 583, 655, 807, 974, 1002, 1079, 1265, 1352, 1700, 1855, 2140 i 2180.

mają zastosowanie przepisy art. 53 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy mieszkania chronione, które przekształciły je w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane, zgłoszą w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzone przez siebie mieszkania do rejestru, o którym mowa w art. 53 ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

6. Pierwsze udostępnienie danych z rejestru, o którym mowa w art. 53 ust. 14 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 5. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 6. Do spraw o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7. Wojewoda, dostosuje rejestr, o którym mowa w art. 57 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, do wymogów, o których mowa w art. 57 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 57 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 10, w zakresie dodawanego art. 55c, art. 1 pkt 13 lit. b oraz art. 1 pkt 16, które wchodzi w życie 1 stycznia 2024 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Iwona Szulc

Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej
/-podpisano elektronicznie/